

73. ĐẠI KINH VACCHAGOTTA (*Mahāvaccagotta Sutta*)¹

193. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn ở tại Rājagaha (Vương Xá), Veḷuvana (Trúc Lâm), nơi Kalandakanivāpa (chỗ nuôi dưỡng sóc). Rồi du sĩ ngoại đạo Vacchagotta đi đến chỗ Thế Tôn; sau khi đến, nói lên những lời chào đón hỏi thăm với Thế Tôn; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, bèn ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, du sĩ ngoại đạo Vacchagotta thưa với Thế Tôn:

– Đã lâu rồi tôi mới được hầu chuyện với Tôn giả Gotama. Lành thay, nếu Tôn giả Gotama giảng cho tôi một cách vắn tắt các thiện và bất thiện pháp!

– Nay Vaccha, Ta có thể giảng cho ông một cách vắn tắt các thiện và bất thiện pháp. Nay Vaccha, Ta có thể giảng cho ông một cách rộng rãi các thiện và bất thiện pháp. Nhưng nay Vaccha, Ta sẽ giảng cho ông một cách vắn tắt các thiện và bất thiện pháp. Hãy nghe và khéo tác ý, Ta sẽ giảng.

– Thưa vâng, Tôn giả.

Du sĩ ngoại đạo Vacchagotta vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn giảng như sau:

194. – Tham, này Vaccha, là bất thiện; vô tham là thiện. Sân, này Vaccha, là bất thiện; vô sân là thiện. Si, này Vaccha, là bất thiện; vô si là thiện. Như vậy, này Vaccha, ba pháp là bất thiện, ba pháp là thiện. Sát sanh,² này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ sát sanh là thiện. Lấy của không cho, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ lấy của không cho là thiện. Tà hạnh trong các dục, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ tà hạnh trong các dục là thiện. Vọng ngữ, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ vọng ngữ là thiện. Nói hai lưỡi, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ nói hai lưỡi là thiện. Nói ác khẩu, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ nói ác khẩu là thiện. Nói lời phù phiếm, này Vaccha, là bất thiện; từ bỏ nói lời phù phiếm là thiện. Xan tham, này Vaccha, là bất thiện; không xan tham là thiện. Sân, này Vaccha, là bất thiện; không sân là thiện. Tà kiến, này Vaccha, là bất thiện; Chánh kiến là thiện. Như vậy, này Vaccha, mười pháp là bất thiện, mười pháp là thiện. Nay Vaccha, khi ái được một Tỷ-kheo đoạn trừ, cắt tận gốc rễ, làm cho như thân cây Sa-la không được tái sanh, không thể sanh khởi trong tương lai, Tỷ-kheo ấy là bậc A-la-hán, các lậu hoặc đã tận, tu hành thành mãn, các việc nên làm đã làm,

¹ Xem *Kvu.* 505. Tham chiếu: *Tap. 雜* (T.02. 0099.964. 0246b12); *Biệt Tap. 別雜* (T.02. 0100.198. 0446a11).

² *M. I.* 285-86; *D. I.* 4.

đã đặt gánh nặng xuống, đã thành đạt lý tưởng, đã tận trừ hữu kiết sử, chánh trí giải thoát.

195. – Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có một Tỷ-kheo là đệ tử đã đoạn trừ các lậu hoặc, với thượng trí, tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm, hai trăm, ba trăm, bốn trăm, năm trăm mà còn nhiều hơn thế nữa là những Tỷ-kheo đệ tử của Ta đã đoạn trừ các lậu hoặc, với thượng trí, tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát.

– Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có một Tỷ-kheo-ni là đệ tử đã đoạn trừ các lậu hoặc, với thượng trí, tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm, hai trăm, ba trăm, bốn trăm, năm trăm mà còn nhiều hơn thế nữa là những Tỷ-kheo-ni đệ tử của Ta đã đoạn trừ các lậu hoặc, với thượng trí, tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát.

– Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo-ni. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có một nam cư sĩ là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh, sau khi đã đoạn trừ năm hạ phần kiết sử, được hóa sanh, nhập Niết-bàn tại chỗ ấy, không phải trở lại đời này nữa?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm... không phải năm trăm mà còn nhiều hơn thế nữa là những nam cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh, sau khi đã đoạn trừ năm hạ phần kiết sử, được hóa sanh, nhập Niết-bàn tại chỗ ấy, không phải trở lại đời này nữa.

– Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo-ni. Mong sự việc là như vậy đối với nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có một nam cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, [tuy] hưởng thụ dục lạc nhưng xây dựng Thánh giáo (*Sāsanakaro*), chấp nhận giáo huấn (*ovādapaticaro*), đã độ nghi đoạn hoặc, chứng đắc Vô sở úy, không dựa vào người khác, sống trong Thánh giáo của bậc Đạo sư?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm... không phải năm trăm mà còn nhiều hơn thế nữa là những nam cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc, nhưng xây dựng Thánh giáo, chấp nhận giáo huấn, đã độ nghi đoạn hoặc, chứng đắc Vô sở úy, không dựa vào người khác, sống trong Thánh giáo của bậc Đạo sư.

– Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Mong sự việc là như vậy

đối với các Tỷ-kheo. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo-ni. Mong sự việc là như vậy đối với nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh. Mong sự việc là như vậy đối với nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có một nữ cư sĩ, là bậc đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh, sau khi đoạn trừ năm hạ phần kiết sử, được hóa sanh, nhập Niết-bàn tại chỗ ấy, không trở lại đời này nữa?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm... không phải năm trăm mà còn nhiều hơn thế nữa là những nữ cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh, sau khi đoạn trừ năm hạ phần kiết sử, được hóa sanh, nhập Niết-bàn tại chỗ ấy, không trở lại đời này nữa.

– Mong sự việc là như vậy đối với Tôn giả Gotama. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo. Mong sự việc là như vậy đối với các Tỷ-kheo-ni. Mong sự việc là như vậy đối với các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh. Mong sự việc là như vậy đối với các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ các dục lạc. Mong sự việc là như vậy đối với các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh. Nhưng không biết Tôn giả Gotama có nữ cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc, nhưng xây dựng Thánh giáo, chấp nhận giáo huấn, đã độ nghi đoạn hoặc, chứng đắc Vô sở úy, không dựa vào người khác,³ sống trong Thánh giáo của bậc Đạo sư?

– Nay Vaccha, không phải chỉ một trăm, không phải hai trăm, không phải ba trăm, không phải bốn trăm, không phải năm trăm mà nhiều hơn thế nữa là những nữ cư sĩ, là đệ tử sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc, nhưng xây dựng Thánh giáo, chấp nhận giáo huấn, đã độ nghi đoạn hoặc, chứng đắc Vô sở úy, không dựa vào người khác, sống trong Thánh giáo của bậc Đạo sư.

196. – Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, nhưng các Tỷ-kheo không được thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này đã không được đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này và các Tỷ-kheo cũng được thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này đã được đầy đủ về phương diện này.

Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn và các Tỷ-kheo-ni không thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này không được đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn và các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này được đầy đủ về phương diện này.

Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn và các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh không thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này đã không được đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng

³ M. I. 235.

Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo cũng đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni cũng đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh cũng đã thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này đã được đầy đủ về phương diện này.

Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn nhưng các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc không thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này không được đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn và các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc đã thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này được đầy đủ về phương diện này.

Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn và các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc đã thành mãn, nhưng các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, sống theo Phạm hạnh không thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này không được đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ các vật dục đã thành mãn và các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này được đầy đủ về phương diện này.

Thưa Tôn giả Gotama, nếu Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc đã thành mãn, các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn, nhưng các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc không thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này đã không đầy đủ về phương diện này. Thưa Tôn giả Gotama, vì rằng Tôn giả Gotama đã thành mãn pháp này, các Tỷ-kheo đã thành mãn, các Tỷ-kheo-ni đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn, các nam cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ dục lạc đã thành mãn, các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, theo Phạm hạnh đã thành mãn và các nữ cư sĩ sống tại gia, mặc áo trắng, hưởng thụ các vật dục đã thành mãn; như vậy, Phạm hạnh này được đầy đủ về phương diện này.

197. Thưa Tôn giả Gotama, ví như con sông Hằng (Gaṅgā) hướng về biển cả, chảy về biển cả, xuôi dòng về biển cả, liền đứng lại khi xúc chạm với biển cả;⁴ cũng vậy, hội chúng (*parisā*) này của Tôn giả Gotama, gồm có cư sĩ và

⁴ *Samuddam āhacca tiṭṭhati.*

xuất gia, hướng về Niết-bàn, chảy về Niết-bàn, xuôi dòng về Niết-bàn, đứng lại khi xúc chạm với Niết-bàn. Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Tôn giả Gotama, như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Nay con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y Tăng. Mong Tôn giả Gotama cho con được xuất gia với Tôn giả Gotama, được thọ Đại giới.

– Nay Vaccha, ai trước kia thuộc ngoại đạo muốn xuất gia trong Pháp và Luật này, muốn thọ Đại giới, người ấy phải sống bốn tháng biệt trú. Sau bốn tháng, nếu các Tỷ-kheo hoan hỷ, có thể cho vị ấy xuất gia, cho thọ Đại giới để trở thành Tỷ-kheo. Nhưng ở đây, Ta biết sự sai biệt về tâm tánh chúng sanh.

– Bạch Thế Tôn, nếu những ai trước kia thuộc ngoại đạo,⁵ muốn xuất gia trong Pháp và Luật này, muốn thọ Đại giới phải sống bốn tháng biệt trú. Sau bốn tháng, [nếu] các Tỷ-kheo hoan hỷ, có thể cho [những vị ấy] xuất gia, cho thọ Đại giới để trở thành Tỷ-kheo, con sẽ sống biệt trú bốn năm. Sau bốn năm, nếu các Tỷ-kheo hoan hỷ, hãy cho con xuất gia, cho con thọ Đại giới để thành Tỷ-kheo.

Du sĩ ngoại đạo Vacchagotta được xuất gia với Thế Tôn, được thọ Đại giới. Không lâu sau khi thọ Đại giới, nửa tháng sau khi thọ Đại giới, Tôn giả Vacchagotta đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn, ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, Tôn giả Vacchagotta bạch Thế Tôn:

– Bạch Thế Tôn, cho đến mức độ Trí hữu học (*Sekhena nāṇena*), Minh hữu học (*Sekhāya vijjāya*) có thể chứng đạt, con đã chứng đạt. Mong Thế Tôn dạy cho con pháp [khác] cao hơn (*dhammā uttari*).

– Vậy này Vaccha, hãy tu tập hai pháp cao hơn này, Chi và Quán. Nay Vaccha, hai pháp này được tu tập cao hơn, Chi và Quán, sẽ đưa đến sự thể nhập vào một số giới (*dhātu*) sai biệt.

198. Nay Vaccha, nếu ông muốn như sau: “Ta muốn chứng được⁶ các loại thần thông; ta có thể một thân hiện ra nhiều thân, nhiều thân hiện ra một thân; ta có thể hiện hình, biến hình đi ngang qua vách, qua tường, qua núi như đi ngang hư không; ta có thể độn thổ, trôi lên ngang qua đất liền như ở trong nước; ta có thể đi trên nước không chìm như đi trên đất liền; ta có thể ngồi kiết-già ngang qua hư không như con chim, với bàn tay ta có thể chạm và sờ mặt trăng, mặt trời, những vật có đại oai lực, đại oai thần như vậy; ta có thể tự thân bay đến cõi Phạm thiên”, ông sẽ đạt được cái gì có thể chứng ngộ ở tại đây,⁷ nếu ông còn giữ được đối tượng.⁸

⁵ Như *M. I.* 391, 512.

⁶ *M. I.* 34.

⁷ *Tatra tatreva sakkhibhabbatam pāpuṇissasi.*

⁸ *Sati satiāyatane. MA. III.* 202; *IV.* 146 giải thích là *kāraṇe. Āyatana* có lẽ nghĩa là nguyên nhân, đối tượng chánh, mục đích, lý do đầy đủ, như *M. III.* 96 và *A. III.* 27.

Này Vaccha, nếu ông muốn như sau: “Với Thiên nhĩ thuần tịnh siêu nhân, ta có thể nghe được hai loại tiếng, loài trời và loài người, xa hay gần”; ông sẽ đạt được những gì có thể chứng ngộ ở tại đây, nếu ông còn giữ được đối tượng.

Này Vaccha, nếu ông muốn như sau: “Mong rằng ta có thể biết được tâm của các chúng sanh khác, của các người khác với tâm của ta; tâm có tham, ta có thể biết được là tâm có tham; hay tâm vô tham, ta có thể biết được là tâm vô tham; hay tâm có sân, ta có thể biết được là tâm có sân; hay tâm vô sân, ta có thể biết được là tâm vô sân; hay tâm có si, ta có thể biết được là tâm có si; hay tâm vô si, ta có thể biết được là tâm vô si; hay tâm chuyên chú, ta có thể biết được là tâm chuyên chú; hay tâm tán loạn, ta có thể biết được là tâm tán loạn; hay tâm đại hành, ta có thể biết được là tâm đại hành; hay tâm không phải đại hành, ta có thể biết được là tâm không phải đại hành; hay tâm chưa vô thượng, ta có thể biết được là tâm chưa vô thượng; hay tâm vô thượng, ta có thể biết được là tâm vô thượng; hay định tâm, ta có thể biết được là định tâm; hay không phải định tâm, ta có thể biết được là không phải định tâm; hay giải thoát tâm, ta có thể biết được là giải thoát tâm; hay không phải giải thoát tâm, ta có thể biết được là không phải giải thoát tâm”; ông sẽ đạt được những gì có thể chứng ngộ tại đây, nếu ông còn giữ được đối tượng.

Này Vaccha, ông có thể muốn như sau: “Ta có thể nhớ đến nhiều đời sống quá khứ như một đời, hai đời, ba đời, bốn đời, năm đời, mười đời, hai mươi đời, ba mươi đời, bốn mươi đời, năm mươi đời, trăm đời, hai trăm đời, ngàn đời, trăm ngàn đời, nhiều hoại kiếp, nhiều thành kiếp, nhiều hoại và thành kiếp. Ta nhớ rằng: ‘Tại chỗ kia ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thế này, thọ khổ, lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ kia, ta được sanh ra tại chỗ nọ. Tại chỗ ấy, ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thế này, thọ khổ, lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ nọ, ta được sanh ra ở đây. Như vậy, ta có thể nhớ đến nhiều đời sống quá khứ cùng với các nét đại cương và các chi tiết’”; ông sẽ đạt được những gì có thể chứng ngộ tại đây, nếu ông còn giữ được đối tượng.

Này Vaccha, ông có thể muốn như sau: “Với Thiên nhĩ thuần tịnh siêu nhân, ta có thể thấy sự sống và chết của chúng sanh. Ta có thể biết rằng, chúng sanh, người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ, kẻ thô xấu; người may mắn, kẻ bất hạnh đều do hạnh nghiệp của họ. Những chúng sanh này làm những ác hạnh về thân, ngữ và ý, phỉ báng các bậc Thánh, theo tà kiến, tạo các nghiệp theo tà kiến; những người này sau khi thân hoại mạng chung phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Còn những chúng sanh nào làm các thiện hạnh về thân, ngữ và ý, không phỉ báng các bậc Thánh, theo chánh kiến, tạo các nghiệp theo chánh kiến; những người này, sau khi thân hoại mạng chung được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Như vậy, với Thiên nhĩ thuần tịnh siêu nhân, ta có thể thấy sự sống và chết của chúng sanh. Ta có thể biết chúng sanh, người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ, kẻ thô xấu; người may mắn, kẻ bất hạnh đều

do hạnh nghiệp của họ”; ông sẽ đạt được những gì có thể chứng ngộ tại đây, nếu ông còn giữ được đối tượng.

Này Vaccha, ông có thể muốn như sau: “Với sự đoạn trừ các lậu hoặc, mong rằng ta có thể với thượng trí tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát”; ông sẽ chứng đạt những gì có thể chứng ngộ tại đây, nếu ông còn giữ được đối tượng.

199. Rồi Tôn giả Vaccha hoan hỷ, tùy hỷ lời Thế Tôn dạy, từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ Thế Tôn, thân phía hữu hướng về Ngài rồi từ biệt. Rồi Tôn giả Vacchagotta độc trú viễn ly, không phóng dật, nhiệt tâm, tinh cần; không bao lâu với thắng trí, tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú ngay trong hiện tại Vô thượng cứu cánh của Phạm hạnh; vì mục đích này, thiện gia nam tử chơn chánh xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình hướng đến. Tôn giả biết: “Sanh đã tận, Phạm hạnh đã thành, việc cần làm đã làm, sau đời hiện tại không có đời khác nữa.” Và Tôn giả Vacchagotta đã trở thành một vị A-la-hán khác nữa.⁹

200. Sau một thời gian, một số đông Tỷ-kheo đi đến yết kiến Thế Tôn. Tôn giả Vacchagotta thấy các Tỷ-kheo từ đằng xa đi đến, sau khi thấy, liền đến các Tỷ-kheo ấy; sau khi đến, nói với các Tỷ-kheo ấy như sau:

– Nay chư Tôn giả đang đi đâu?

– Thừa Hiền giả, chúng tôi đi đến yết kiến Thế Tôn.

– Vậy chư Tôn giả hãy nhân danh tôi, cúi đầu đánh lễ chân Thế Tôn và thưa: “Bạch Thế Tôn, Tỷ-kheo Vacchagotta cúi đầu đánh lễ chân Thế Tôn và nói như sau: ‘Thế Tôn đã được con hầu hạ, Thiện Thệ đã được con hầu hạ.’”

– Thừa vâng, Hiền giả.

Các Tỷ-kheo ấy vâng đáp Tôn giả Vacchagotta. Rồi các Tỷ-kheo ấy đi đến chỗ Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, các Tỷ-kheo ấy bạch Thế Tôn:

– Bạch Thế Tôn, Tôn giả Vacchagotta cúi đầu đánh lễ chân Thế Tôn và bạch như sau: “Thế Tôn đã được con hầu hạ,¹⁰ Thiện Thệ đã được con hầu hạ.”

– Này các Tỷ-kheo, Ta đã được biết tâm của Tỷ-kheo Vacchagotta với tâm của Ta như sau: “Tỷ-kheo Vacchagotta là bậc Tam minh, có đại thân lực, có đại uy lực.” Các chư thiên cũng báo với Ta ý nghĩa ấy: “Tỷ-kheo Vacchagotta là bậc Tam minh, có đại thân lực, có đại uy lực.”

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, các Tỷ-kheo ấy hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

⁹ Bài kệ của vị này được kết tập trong *Thag.* 112.

¹⁰ *Paricijña.* Xem *S.* IV. 57; *Thag.* 178, 604, 687, 792, 891.

